

ВЕЛИКОБАГАЧА́НСЬКИЙ РАЙО́Н — район, що знаходиться у центральній частині Полтавської області. Утвор. 1925. Існував у 1925–62, відновлено 1966; від 1937 — у складі Полтав. обл. Внаслідок голодомору 1932–33 померла 6581 особа. Від 14 вересня 1941 до 22 вересня 1943 — під нім.-фашист. окупацією. Під час 2-ї світової війни загинуло 6108 жит. р-ну, вивезено на каторжні роботи до Німеччини 3262 особи. Площа 1 тис. км². Насел. 30 103 особи (2001, складає 87,5 % до 1989), переважна більшість — українці. У складі р-ну — с-ща міськ. типу **Велика Багачка** та **Гоголеве**, 74 сільс. насел. пункти. Залізнична ст. Гоголеве. Знаходиться на пд.-зх. схилах Полтав. рівнини. Поверхня — низовинна, пологохвиляста та платоподібна лесова рівнина, з заг. похилом на Пд. Зх., розчленована балками та ярами. Корисні копалини: нафта, газ. Є поклади глин, пісків, торфу. З Пн. на Пд. р-н перетинає притока Дніпра — р. Псел, яка приймає притоки Вовнянку та Багачку. Створ. 63 ставки, заг. пл. водного дзеркала 579 га. Найбільш поширені чорноземи типові малогумусні (69 % площі р-ну); у пн.-сх. частині — дернові піщані, у пд.-сх. — лучно-чорноземні ґрунти. Пл. лісів 12,4 тис. га (дубові, липово-дубові, дубово-соснові ліси); осн. порода — сосна. Гол. пром. підприємства: об'єдн. «Полтаванафтогаз», ЗАТ «Веснянка», Красногорів. ретранслятор, ВАТ «Білоцерків. молокозавод», ЗАТ «Комбікорм. завод», 3 лісництва та ряд ін. підприємств, які добувають нафту, газ, виробляють меблі, цеглу, швейні вироби, масло,

казеїн, переробляють ліс. сировину. С. госп-во р-ну спеціалізується на виробництві зерна (озима пшениця, кукурудза), цукр. буряків, соняшнику, картоплі, овочів, а також молока, м'яса (скотарство, свинарство, птахівництво). У р-ні діють 22 с.-г. підприємства різних форм власності та 126 фермер. госп-в. Пл. с.-г. угідь 80,4 тис. га, з них орних земель — 62,8 тис. га, сіножатей — 6,7 тис. га, пасовищ — 7 тис. га. У В. р. — 29 заг.-осв. шкіл, 9 дошкіл. навч. закладів, ПТУ; центр. рай. лікарня, 6 дільнич. лікарень, 2 амбулаторії, 30 фельдшер.-акушер. пунктів, лікув. санаторій; 37 закладів культури клуб. типу, 26 б-к, школа мистецтв, рай. метод. центр нар. творчості на культур.-дозвіл. роботи; істор.-краєзнавчий музей. Виходить г. «Рідний край». Реліг. громади: 5 — УПЦ КП, 15 — УПЦ МП. На тер. р-ну було знайдено археол. пам'ятки доби міді, бронзи, скіф. часу, черняхів. та ранньослов'ян. культур, часів Київ. Русі. Видатні уродженці: академік НАНУ **А. Бережний** (с. Остап'є), селекціонер **М. Сидоренко** (с. Красногорівка), хірург і вчений **О. Богаєвський** (с. Устивиця), д-р мед. н. **Я. Скляр** (с. Довгалівка); історик Церкви **М. Явдась** (с. Дубкове); художники **Я. Усик** (с. Мар'янське) та **Д. Чвала** (с. Якимове); письменники **М. Олєфіренко** (с. Устивиця) та **М. Шаповал** (с. Багачка Перша); бандурист **О. Андрієнко** (с. Матяшівка); Герої Рад. Союзу **Сергій** та **Федір Василенки** (с. Красногорівка).

В. Д. Лучівський, В. А. Пархоменко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Великобагачанський район / В. Д. Лучівський, В. А. Пархоменко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32770>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).